

STEM JIJ OOK?

Jouw stem telt!

Waarom stemmen?

Waar gaat de gemeente over?

Stemmen: hoe doe je dat?

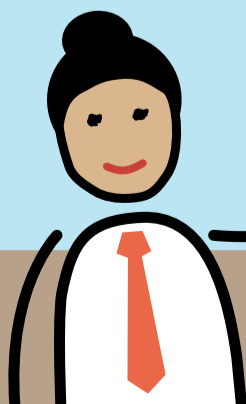
Hoe beslis je op wie je stemt?

Kijk voor meer informatie op: www.stemjijook.nl

Verkiezingen gemeenteraad

Woensdag 16 maart 2022

Op 14 en 15 maart zijn ook al enkele stemlokalen open

Stem jij ook?

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Waarom stemmen?

Nederland is een democratie.

In een democratie mogen alle mensen van 18 jaar of ouder stemmen.

Wij mogen kiezen welke mensen er in de gemeenteraad komen.

De gemeenteraad beslist over regels en plannen in jouw gemeente.

Een nieuw plan gaat alleen door als meer dan de helft van

de raadsleden het goedvindt.

**Jouw stem
is belangrijk!**

Partijen of personen?

In de gemeenteraad zitten raadsleden.

Hoeveel raadsleden er zijn, hangt af van hoe groot je gemeente is.

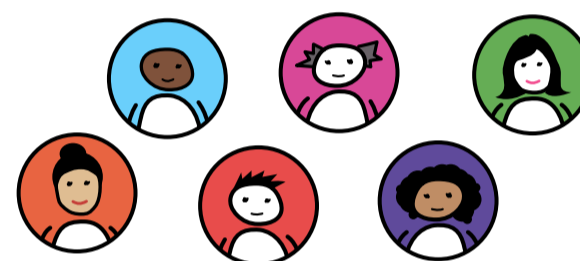

Ieder raadslid is lid van een politieke partij.

Politieke partijen hebben ideeën voor jouw gemeente.

Je stemt op een persoon in een politieke partij.

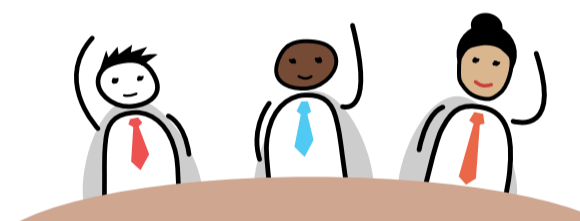
Hoe meer stemmen een partij krijgt, hoe meer mensen uit die partij in de gemeenteraad mogen.

Door te stemmen bepaal je dus samen met anderen

wie er in de gemeenteraad komen.

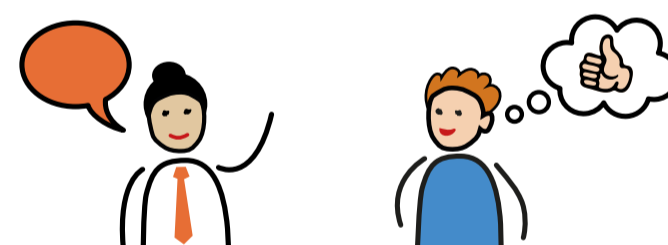
En wie de beslissingen in jouw gemeente mogen nemen.

Daarom is het belangrijk dat jij stemt op iemand

die over veel dingen hetzelfde denkt als jij.

Door te stemmen laat je weten wat jij belangrijk vindt.

Zo ziet een raadszaal eruit:

Tip!

Meer weten over waarom het belangrijk is om te stemmen?

Bekijk het filmpje op

www.stemjijook.nl/filmpjes

En... Stem jij ook?

ANNETTE (45) uit Hilversum

Ga je stemmen?

Jazeker: als je niet je stem laat horen, kun je ook niet meepraten. Ik vind het belangrijk om te stemmen. Iedereen zou het moeten doen.

Wat vind je belangrijk in jouw gemeente?

In Hilversum gaan ze een busbaan maken, zodat je zes minuten sneller bij het station bent. Maar daarvoor willen ze heel veel bomen kappen. Nou, dan vind ik die bomen belangrijker. De busbaan is belangrijk, maar die hoeft niet door het bos. Hij kan er ook omheen. Dan stap je maar zes minuten eerder uit je bed.

Hoe beslis jij op welke partij je stemt?

Ik had een stembijstand gedaan. Daarvoor had ik Steffie gebruikt. Dan wordt het makkelijker uitgelegd. Maar sommige vragen waren toch wel moeilijk om over te beslissen.

Hoe vind je het om te stemmen?

Het stemmen zelf vind ik niet lastig. Wel toen ik nog in een driewielscooter zat. Terwijl ik toch heel goed kan sturen. Maar dat komt omdat er soms weinig ruimte is in het stembureau.

IDMAN (35) uit Zeist

Ga je stemmen?

Ja, ik heb sinds mijn 18e jaar bijna altijd gestemd. Maar een keer niet. Ik kon toen niet kiezen en ik snapte het niet zo goed.

Wat vind je belangrijk in jouw gemeente?

Ze geven teveel geld uit in Zeist, vind ik. Eerst haalden ze een stoplicht weg. Toen werden de mensen boos en kwam er tijdelijk een nieuw stoplicht. Dat kostte 400.000 euro. Dat is geldverspilling. Maar ik ben ook een keer goed geholpen. Toen had ik mijn enkel verzwikt omdat er tegels los lagen. Ik heb toen gebeld en het is meteen gerepareerd. Dus je kunt wel klagen op Facebook, maar beter bel je gewoon op. Ook vind ik dat er meer huizen moeten komen. En misschien een kortingspas of een sportclub voor mensen met een beperking.

Hoe beslis jij op welke partij je stemt?

Dat is best lastig. Want vaak wordt er zo moeilijk gepraat. Ze moeten het makkelijker maken voor iedereen. Ik houd het nieuws wel bij, ik lees de Nieuwsbode in Zeist. En soms komen er politieke partijen aan de deur om te praten.

Hoe vind je het om te stemmen?

Ik vind het best wel lastig. De stembiljetten zijn te groot en de letters zijn te klein. Als je moeite hebt met stemmen, krijg je niet zomaar hulp. Want dan kan een ander jou beïnvloeden waarop je stemt. Maar ik vind dat een medewerker van het stembureau jou wel zou moeten helpen.

EELCO (34) uit Huizen

Ga je stemmen?

Ja, ik ga altijd zelf stemmen. Alleen de laatste keer had ik mijn moeder gemachtigd. Dat was omdat er corona was. Maar ik vind het juist heel speciaal en leuk om zelf te gaan.

Wat vind je belangrijk in jouw gemeente?

Het openbaar vervoer kan beter in Huizen. Maar het Wmo-vervoer gaat wel goed. Begrijpelijke taal is ook belangrijk. Alle politieke partijen moeten dat doen.

Hoe beslis jij op welke partij je stemt?

Ik gebruik de StemWijzer. Die laat ik via een spraakprogramma voorlezen, want ik kan bijna niets zien. Verkiezingsprogramma's zijn veel te lang. Daarvan lees ik er maar een paar. Van de partijen waartussen ik twijfel. Ik lees ook de regionale krant. Die laat ik ook voorlezen. Zo blijf je op de hoogte van het nieuws en de politiek.

Hoe vind je het om te stemmen?

Meestal neem ik iemand mee om mij te helpen. Ik zie namelijk niet goed. Maar een keer mocht dat niet, toen werd ik weggestuurd. Mijn begeleider heeft toen een klacht ingediend. De keer erna mocht het wel. Het hangt ervan af wie er op het stembureau zit. En dat moet beter geregeld worden, vind ik.

Wat is machtigen?

Als je niet zelf naar het stembureau kunt komen, mag je iemand machtigen. Dan vul je de achterkant van het stembiljet in. Ook moet je een kopie van je identiteitsbewijs mee geven. Zo kan dan bijvoorbeeld je vader of je begeleider namens jou gaan stemmen.

Waar gaat de gemeente over?

Hier lees je een paar voorbeelden van onderwerpen waar de gemeenteraad over beslist.

Rijden en parkeren

Misschien reis je wel eens met de bus naar de stad of naar familie.
Of ga je liever op de fiets?
De gemeente regelt dat er genoeg bushaltes zijn.
En goede fietspaden.
Sommige partijen vinden het belangrijk dat er veel ruimte is voor de auto.
Wat vind jij?

Werk en dagbesteding

De gemeente bepaalt wie naar de dagbesteding mag.
Als je naar de dagbesteding wilt, kijkt de gemeente wat het beste bij jou past.
Wil je graag werken of leren?
Ook dan zoekt de gemeente samen met jou een goede plek.

De Wmo

Wmo betekent: wet maatschappelijke ondersteuning.
In deze wet staat dat de gemeente mensen met een beperking moet helpen.
Bijvoorbeeld met huishoudelijke hulp, of een rolstoel.
Dat kost geld.

Meer weten over de gemeente?
Bekijk dan het filmpje op
www.stemjijook.nl/filmpjes

Wonen

De gemeente moet zorgen dat er genoeg huizen zijn.
Maar waar?
Sommige partijen willen graag grote flats,
andere partijen liever niet.
Moet iedereen in zijn eigen wijk of dorp kunnen wonen?
Hoe duur mag het zijn?
En mogen er huizen gebouwd worden in de natuur?

Veiligheid

De gemeente moet zorgen voor
de veiligheid op straat.
Bijvoorbeeld door camera's op te hangen.
Maar door die camera's zijn mensen
de hele tijd in beeld.
Iedereen wordt dan
in de gaten gehouden.
Sommige partijen vinden dat
niet goed voor de privacy.

Sport en recreatie

Sporten is gezond.
De gemeente zorgt ervoor dat er sportclubs
zijn in jouw buurt.
Hou je van wandelen of picknicken?
De gemeente zorgt ook voor de parken.
Dat kost allemaal geld.
En ruimte.
De gemeenteraad moet dus vaak kiezen.

Hoe beslis je op wie je stemt?

Elke partij vindt andere dingen belangrijk.

Stem op een partij die bij jou past.

Eerst kies je de politieke partij.

Daarna bepaal je op welke persoon je wilt stemmen.

Hier vind je tips hoe je kunt beslissen op wie je wilt stemmen.

1 Zoek online informatie

Welke partijen er meedoen aan de verkiezingen, is in elke gemeente anders.
Soms horen ze bij landelijke partijen.
Soms zijn het lokale partijen.
Kijk op de website van jouw gemeente welke partijen er meedoen.
En kijk daarna naar hun websites of op hun Facebook, YouTube of Instagram.

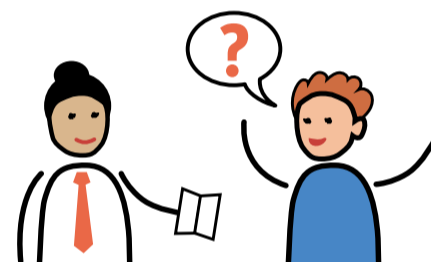

2 Stuur een mail naar een partij en stel je vragen

verstuur mail

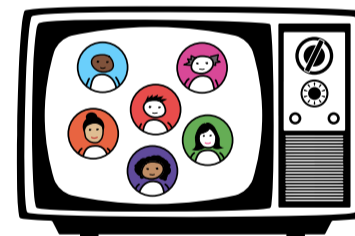
3 Ga op straat in gesprek

Soms delen mensen op straat folders uit van een politieke partij.
Je kunt die mensen vragen wat de plannen zijn van die politieke partij.

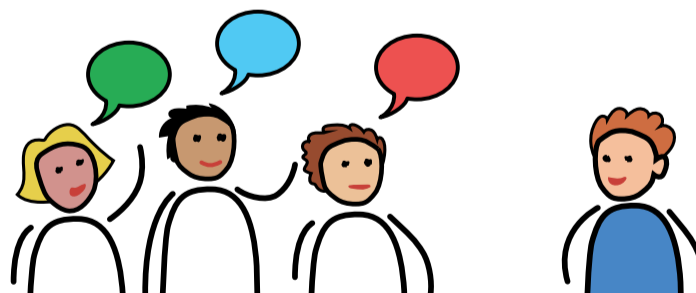
4 Kijk naar de televisie of lees de krant

Op de lokale televisie is in verkiezingstijd veel aandacht voor politiek.
Ook kun je in weekbladen of in de lokale krant lezen over de plannen van de partijen.

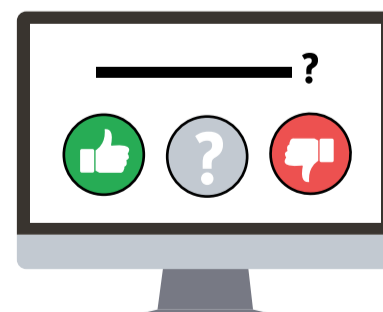
5 Praat met je familie, vrienden of bureu

Vraag waarom zij voor een politieke partij kiezen.
Of waarom juist niet.
Maar misschien vinden zij wel andere dingen belangrijk dan jij.
Jij mag zelf kiezen op welke partij je stemt.

6 Vul een stemhulp op internet in

Sommige gemeenten hebben een stemhulp.
Dat kun je zien op de website van de gemeente.
In een stemhulp vul je vragen in over wat jij belangrijk vindt.
Daarna zie je met welke partij je het vaak eens bent.
De vragen zijn soms best moeilijk.
Het kan helpen als je de stemhulp samen met iemand anders invult.

Stemmen: hoe doe je dat?

1

Je krijgt een stempas.

Je krijgt van de gemeente een uitnodiging in de brievenbus. Deze uitnodiging heet een stempas. Op de stempas staat ook welk stembureau het dichtst bij je huis is.

2

Je kiest een politieke partij.

Bedenk voordat je gaat stemmen welke politieke partij jij het beste vindt. Zoek daarom op wat de partijen willen, en praat er met andere mensen over.

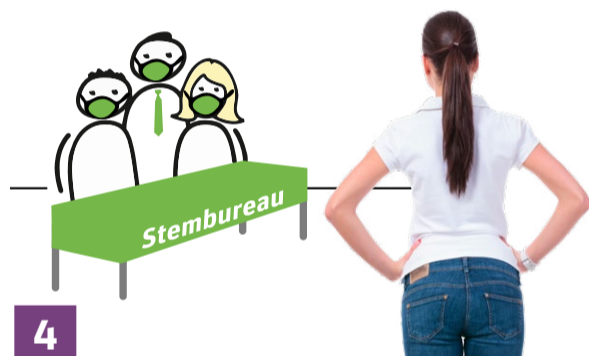
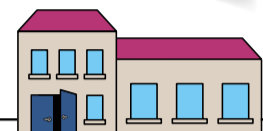

3

Ga naar het stembureau.

Op woensdag 16 maart 2022 ga je met je stempas naar een stembureau. Neem ook je paspoort, identiteitskaart of rijbewijs mee. En je mondkapje. Ieder stembureau is open van half 8 's ochtends tot 9 uur 's avonds.

!
Heb je klachten die passen bij het coronavirus? Blijf thuis. Een andere kiezer kan voor je gaan stemmen.

4

Lever je stempas in.

Op het stembureau lever je je stempas in. Laat ook je paspoort, identiteitskaart of rijbewijs zien. Op het stembureau controleren ze wie je bent.

5

Je krijgt een stembiljet.

Na de controle van je stempas krijg je een stembiljet. Op het stembiljet staan alle politieke partijen die meedoen aan de verkiezingen. Ook alle mensen op wie je kunt stemmen staan op het stembiljet.

6

Kleur één vakje rood.

Met het stembiljet ga je een stemhokje in. Dat doe je alleen, want er mag niemand met je meekijken als je gaat stemmen. In het stemhokje ligt een rood potlood. Kijk waar de naam staat van de persoon op wie je wilt stemmen. Kleur het rondje voor deze naam rood.

!
Als je door een lichamelijke beperking niet alleen kunt stemmen, dan mag er wel iemand met je mee om te helpen.

7

Lever je stembiljet in.

Vouw het stembiljet weer op en stop het in de stembus.

8

Je hebt gestemd!

Woensdag 16 maart sluiten om 9 uur 's avonds de stembureaus. Daarna worden de stemmen geteld. Je kunt de uitslag lezen op bijvoorbeeld www.nos.nl

Tip!

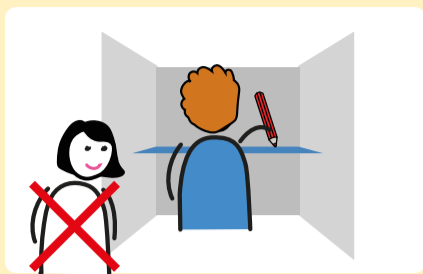

Bekijk ook het filmpje 'Hoe kan ik stemmen?' op www.stemjijook.nl/filmpjes

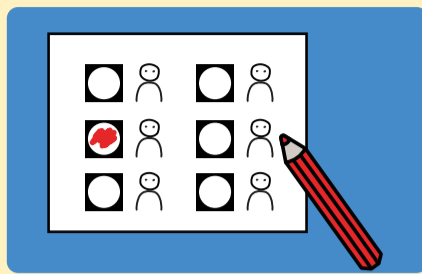
Wil je op een rustig moment stemmen?

Op maandag 14 maart en dinsdag 15 maart zijn in elke gemeente al een aantal stembureaus open.

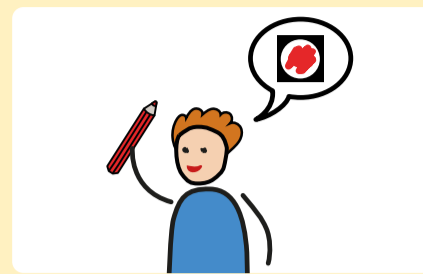
Leuk om te weten en leuk om te doen

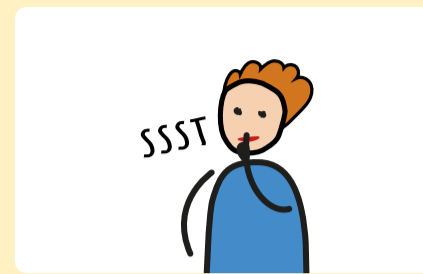
Stemmen doe je alleen.
Je mag niet met zijn tweeën in een stembokje staan. Als je blind bent, mag er wel iemand met je mee om je te helpen.

Eén vakje rood maken.
Verder mag je niet je naam op het stembiljet schrijven. Als je per ongeluk een fout hebt gemaakt, dan mag je een nieuw stembiljet vragen.

Je mag zelf weten op wie je stemt.
Niemand mag jou dwingen om op een bepaalde partij te stemmen.

Stemmen is geheim.
Je hoeft aan niemand te vertellen op wie je hebt gestemd. Je mag het natuurlijk wel vertellen, maar het hoeft niet.

★ Quiz! ★ Waar of niet waar?

- Als je niet gaat stemmen, gaat jouw stem naar de grootste partij.**
 waar niet waar
- Je paspoort, identiteitskaart of rijbewijs mag 5 jaar verlopen zijn.**
 waar niet waar
- De gemeenteraadsvergadering is openbaar.**
 waar niet waar
- Gemeenteraadsleden mag je bellen of mailen met een vraag.**
 waar niet waar
- We kiezen ook de burgemeester.**
 waar niet waar

Antwoorden:

- Niet waar. Als je niet gaat stemmen, telt jouw stem niet mee.
- Waar.
- Waar. Als je wil, mag je gaan kijken bij de vergadering. Vaak kan dat ook via internet. Op de website van jouw gemeente staat meer informatie.
- Waar. Gemeenteraadsleden zijn er voor jou. Ze zullen proberen je verder te helpen met je vraag.
- Niet waar. Als er een nieuwe burgemeester nodig is, kunnen mensen solliciteren.

Puzzel

Waar gaat de gemeente over?
Waar beslist de gemeenteraad over? Zet een cirkel om de vier dingen waar de gemeenteraad over beslist.

Hulp aan huis

Plekken om te sporten

Milieuregels

Geld voor de politie

Huizen bouwen

Eigen risico bij zorg

Goede fietspaden

antwoord: huizen bouwen, goede fietspaden, plekken om te sporten, hulp aan huis, milieuregels.

COLOFON

Samenstelling en tekst: ProDemos
(Sandra Boersma, Rianneke Mees en Sedi van Loon)
Vormgeving: Lidewij Spitshuis ontwerpstudio
Druk: Rodi Rotatiedruk, Diemen

Stem jij ook? is een initiatief van ProDemos.

Wij bedanken de volgende organisaties voor hun bijdrage aan de totstandkoming van *Stem jij ook?* (editie 2022):

Meer weten? Kijk op www.stemjijook.nl

Ga naar:

- www.stemjijook.nl/filmpjes voor filmpjes over de verkiezingen
- www.stemjijook.nl/kleuren voor kleurplaten over de verkiezingen

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

ProDemos
Hofweg 1H
2511 AA Den Haag
E info@prodemos.nl
I www.prodemos.nl